

(Financiële) ontwikkelingen toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf

Bijeenkomst met bestuurders en stakeholders Baanbrekers

23 SEPTEMBER 2024

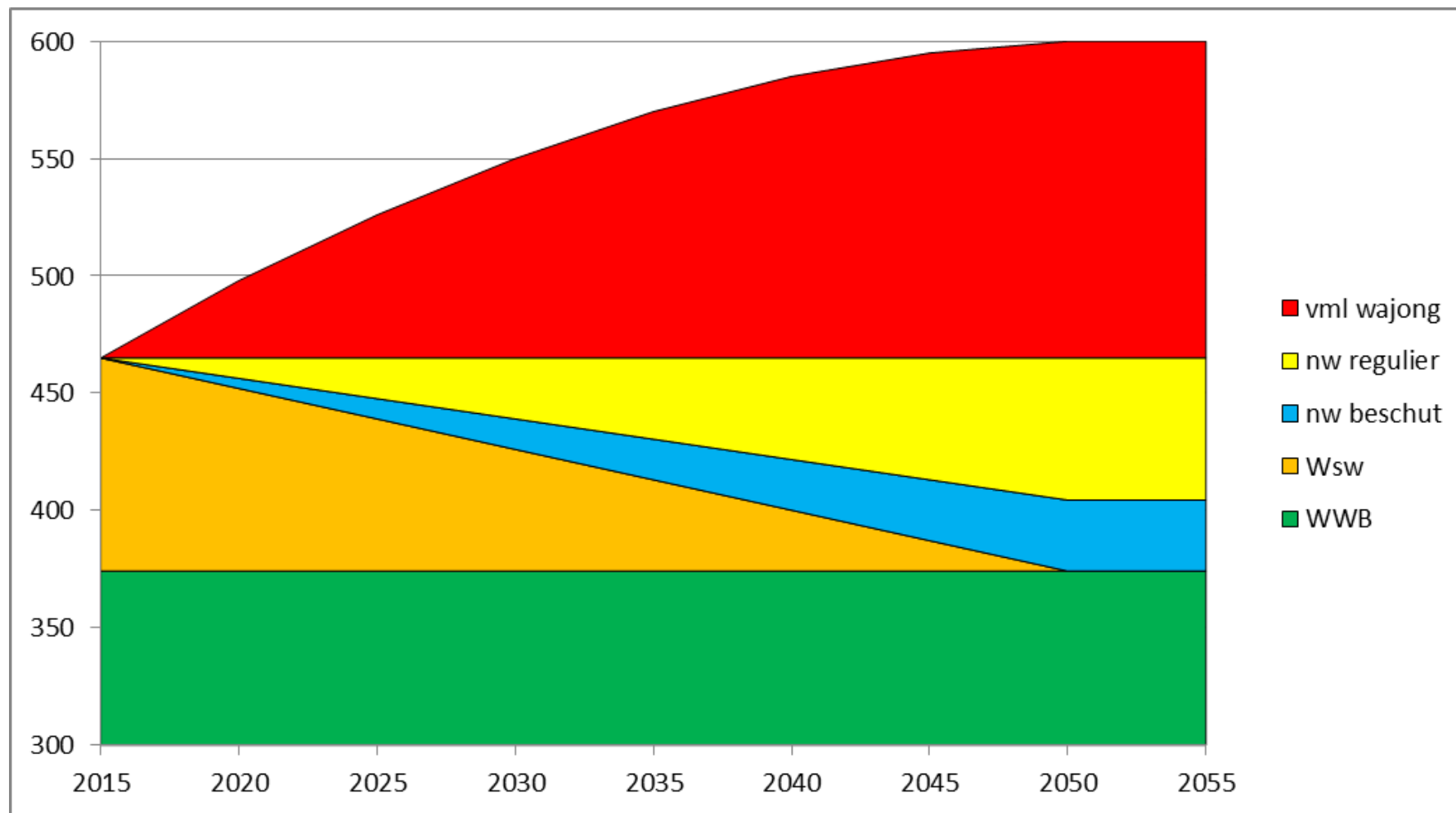
Inhoud

1. Infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven (onderzoek Berenschot in 2023).
2. Middelen voor de uitvoering van Participatiewet (oa Rekentool Participatiewet)
3. Maatschappelijke kosten en baten van de inzet van loonkostensubsidies (MKBA LKS)

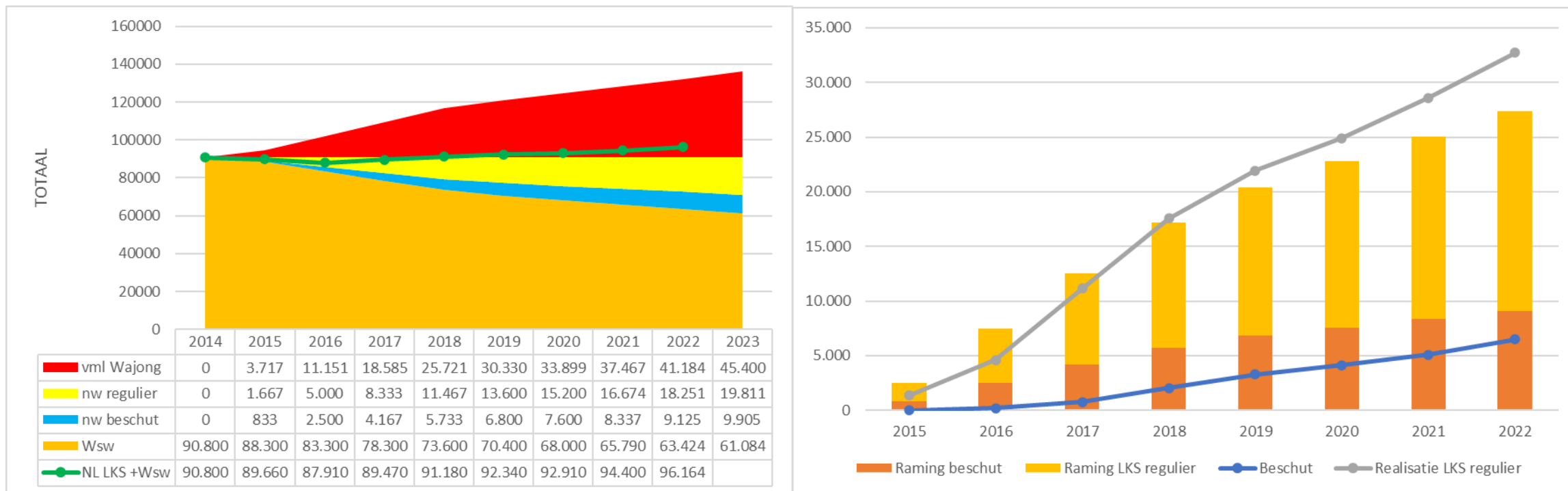
Participatiewet

- Ingevoerd in 2015.
- Mensen aan de slag helpen en houden (!) die het zelf niet redden op de arbeidsmarkt.
- Wsw en Wajong lopen langzaam leeg. Daar komt een nieuwe, steeds grotere doelgroep voor in de plaats.
- Uitgangspunt: nieuwe doelgroep bij reguliere werkgevers aan de slag (inclusie, garantiebannen)
- Participatiewet is een paradigma-shift ten opzichte van de WWB.
- Aansturing volgens de filosofie van de WWB: financiële prikkel in het bijstandsbudget.
- Financiering
 - Bijstandsbudget (uitkeringen en loonkostensubsidies)
 - Integratie-uitkering (Wsw en begeleiding beschut werk)
 - Algemene uitkering in het gemeentefonds
-

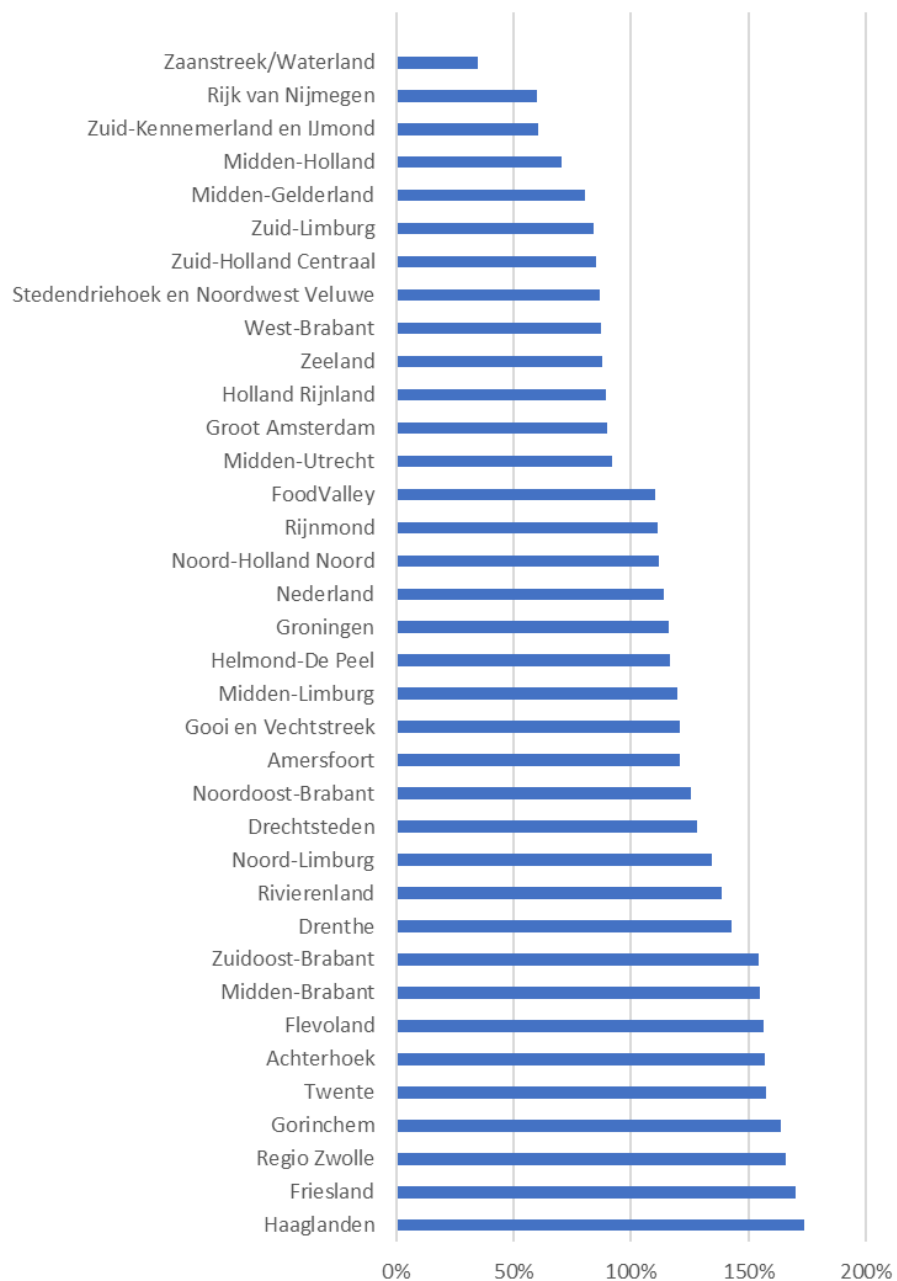
Ontwikkeling doelgroepen Participatiewet NL

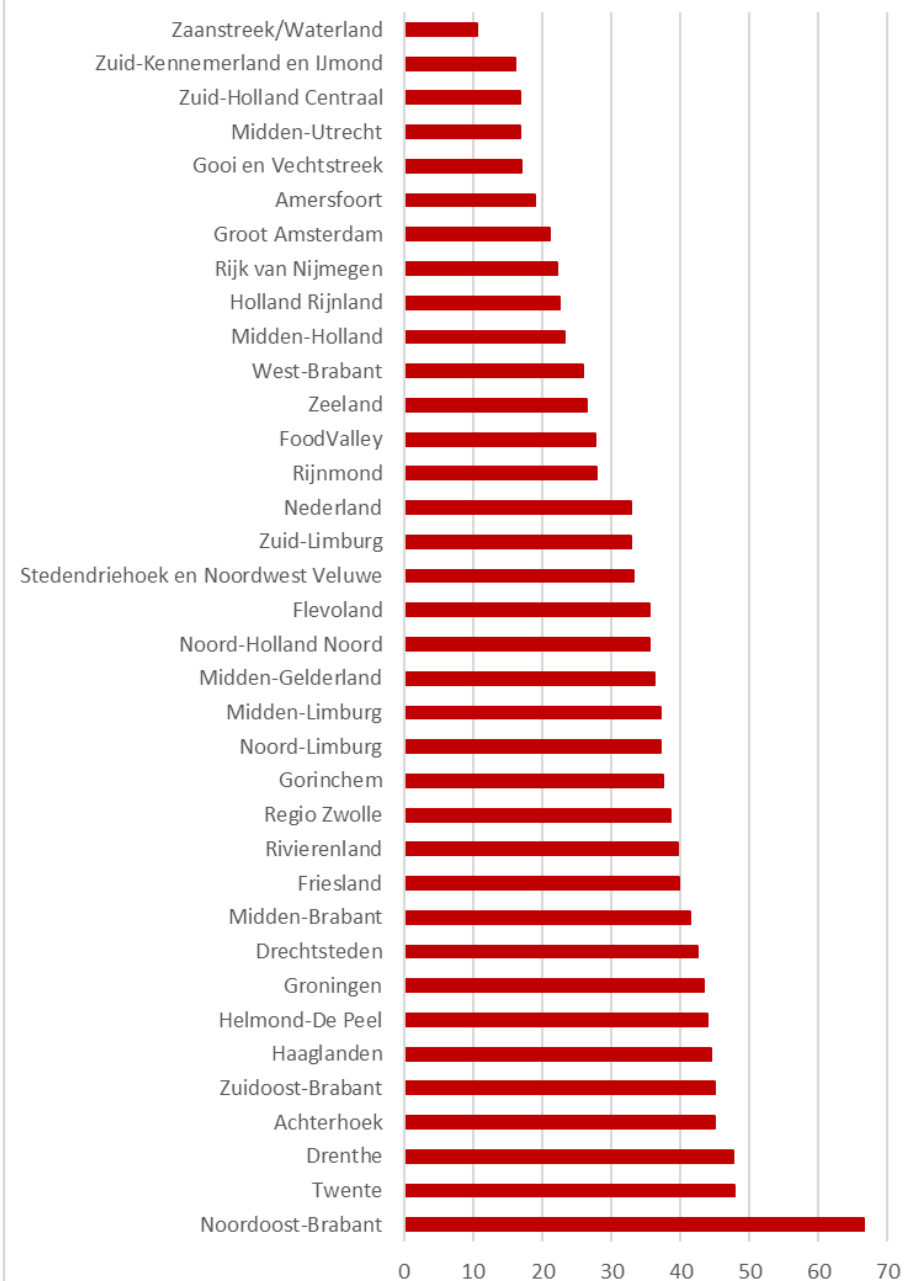
Ontwikkeling aantal LKS en beschut werk

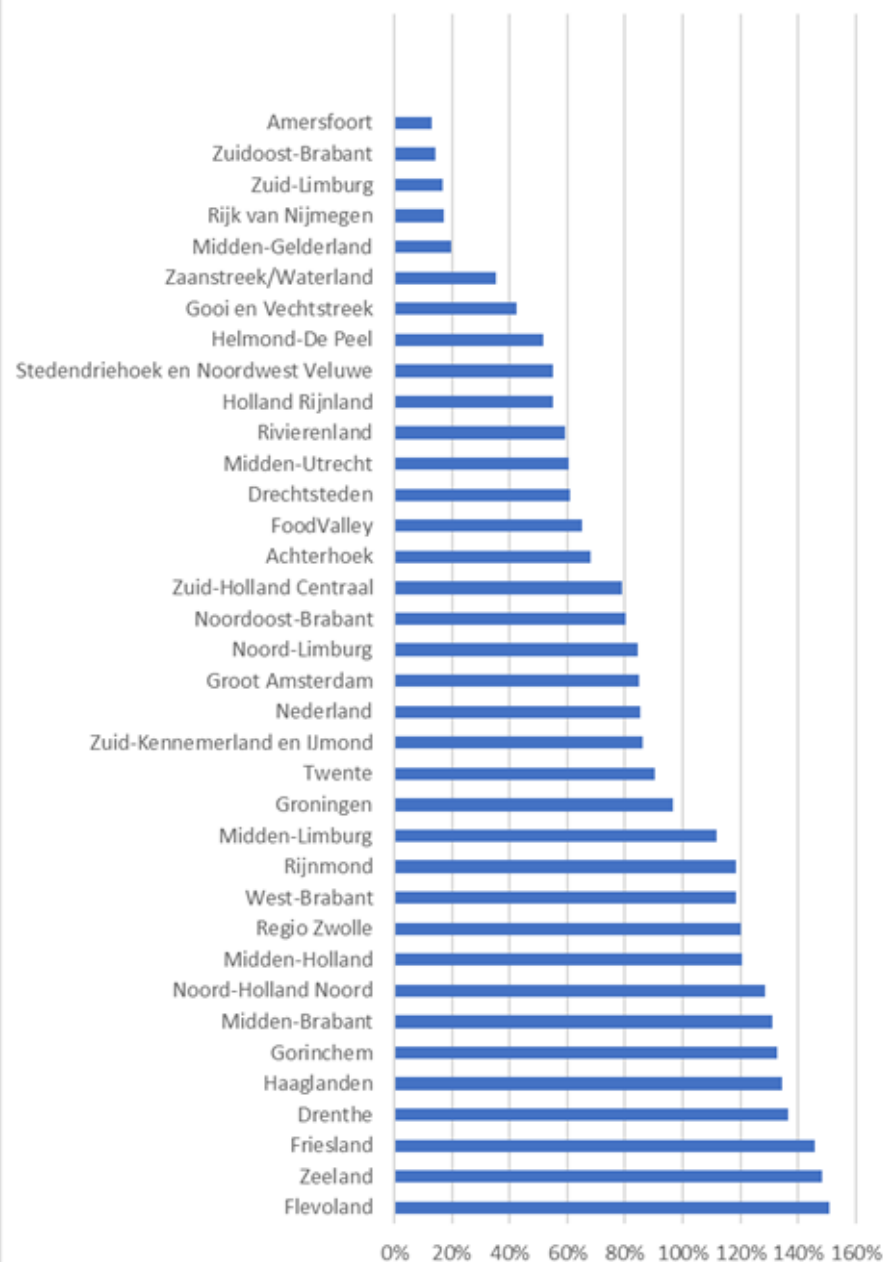
LKS als % oorspronkelijke verwachting

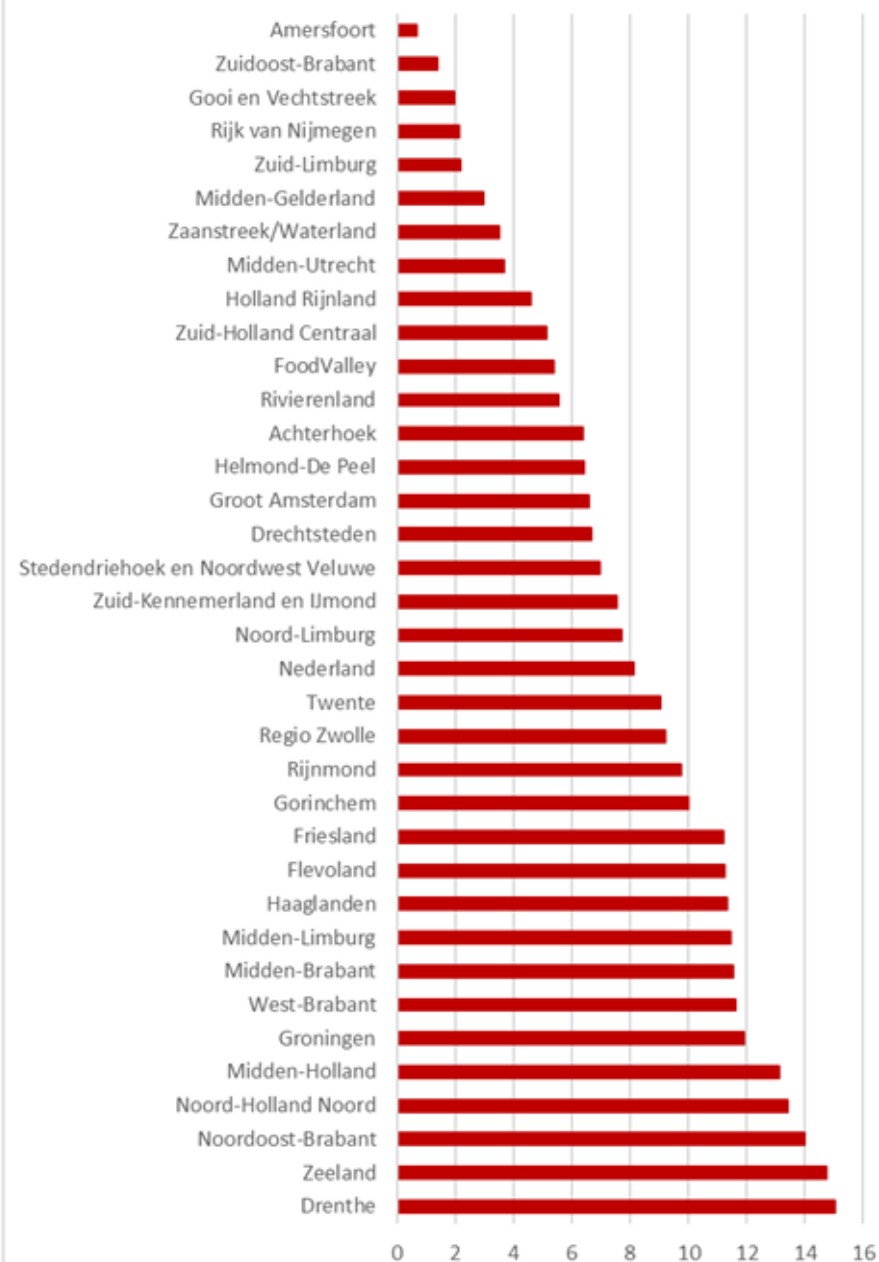
LKS per 10.000 BB

Beschut als % oorspronkelijke verwachting

Beschut per 10.000 BB

Onderzoek iov SZW naar sociaal ontwikkelbedrijven

Conclusies:

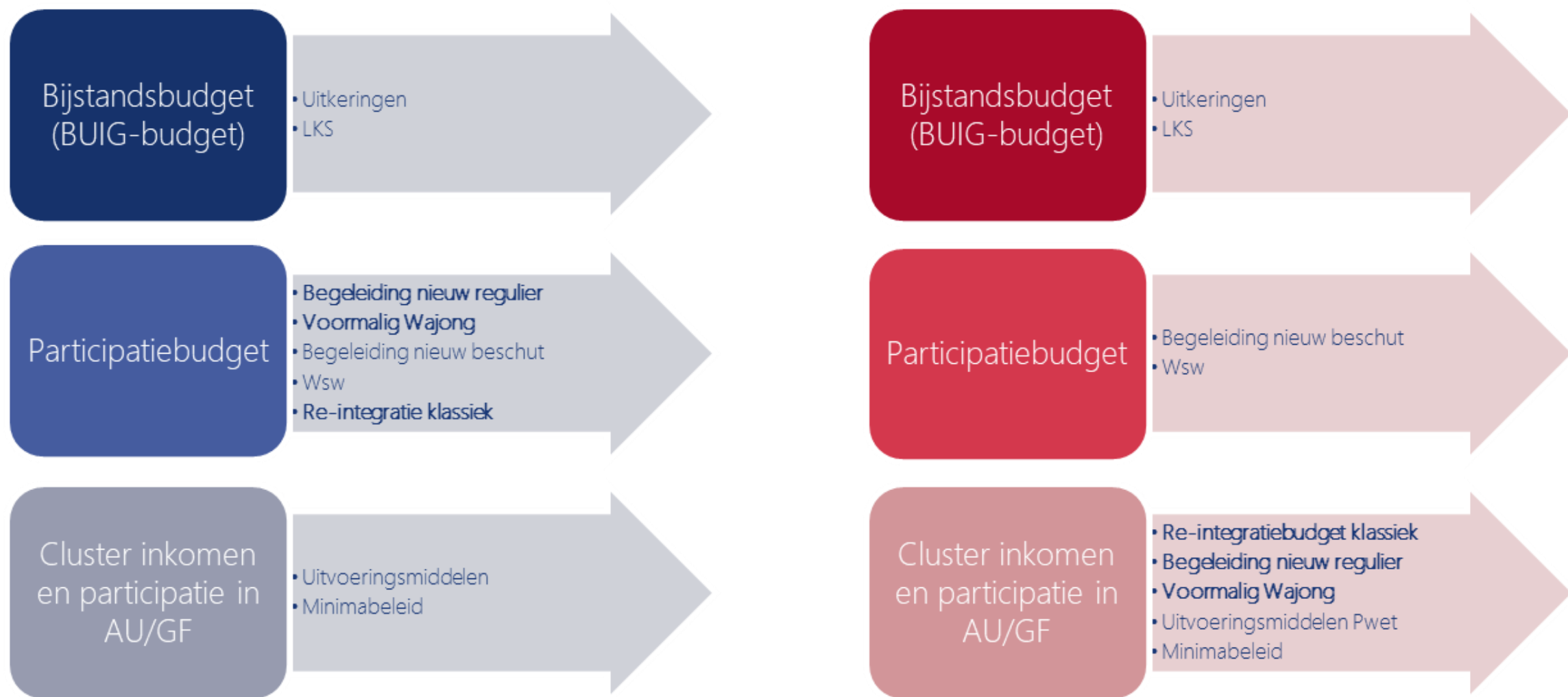
1. Inrichting van en visie op ondersteuningsstructuur vaak onvoldoende
2. Nieuwe doelgroep anders dan beschut, die nog niet bij reguliere werkgevers aan de slag komt, in de knel.
3. Complexe en ontoereikende financiering belemmert adequate besluitvorming
4. Waar is de doelgroep? Waar zijn de mensen die voorheen in de Wsw en/of de Wajong kwamen?

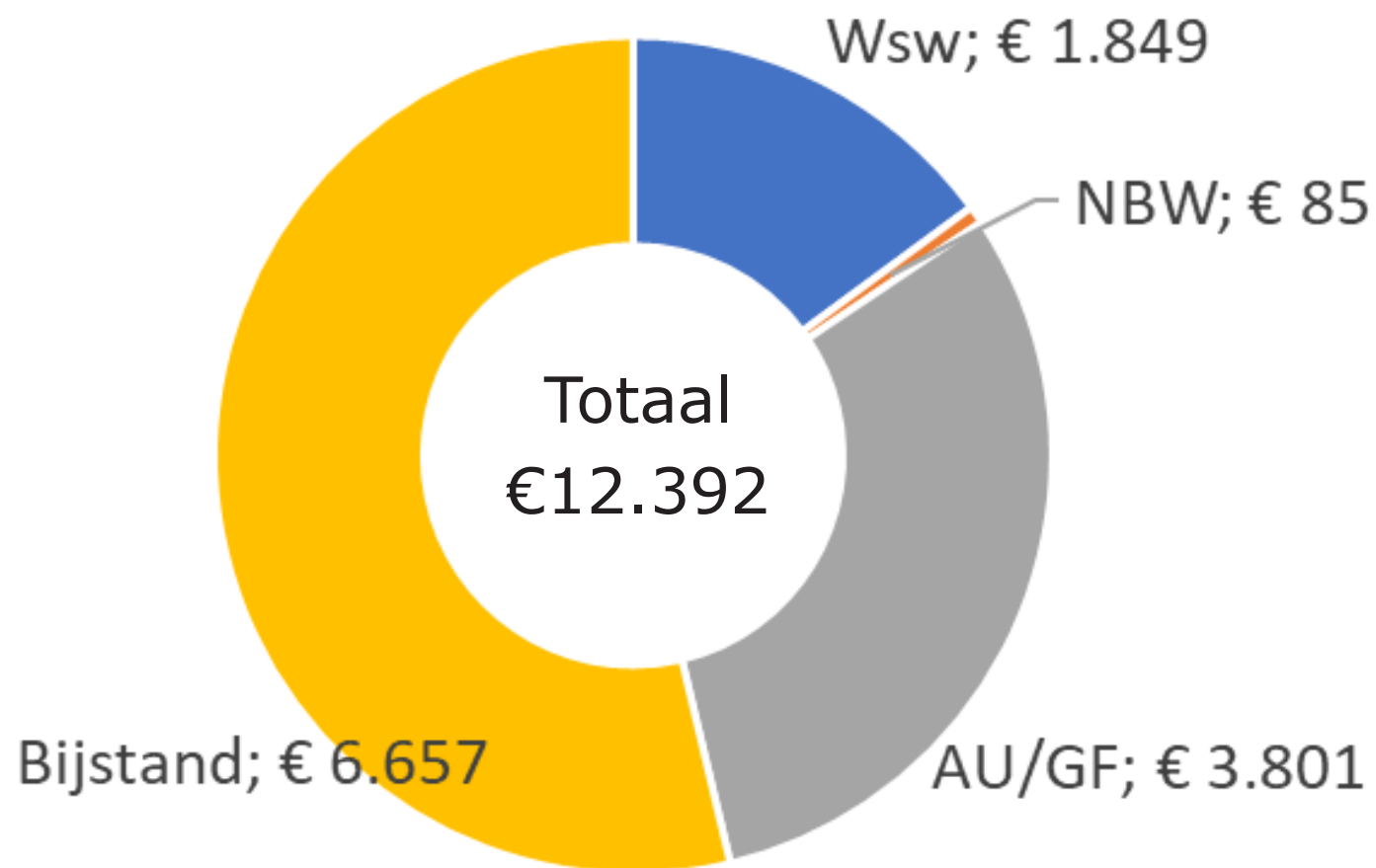
Benodigde functionaliteiten voor een goede werkende arbeidsmarkt voor de doelgroep van de Participatiewet

Financieringsbronnen P-wet voor en na herijking GF (2023)

Middelen voor de basistaken Participatiewet (mln)

Financieringssystematiek

BUIG:

- Uitkeringen objectief (>40K; anders geheel (<15K) of gedeeltelijk (15-40K) historisch)
- LKS historisch

Wsw:

- Golft mee met de aantallen Wsw
- Totaal budget daalt. Budget per Wsw-er gaat komende jaren flink omhoog.

Cluster Participatie in AU/GF:

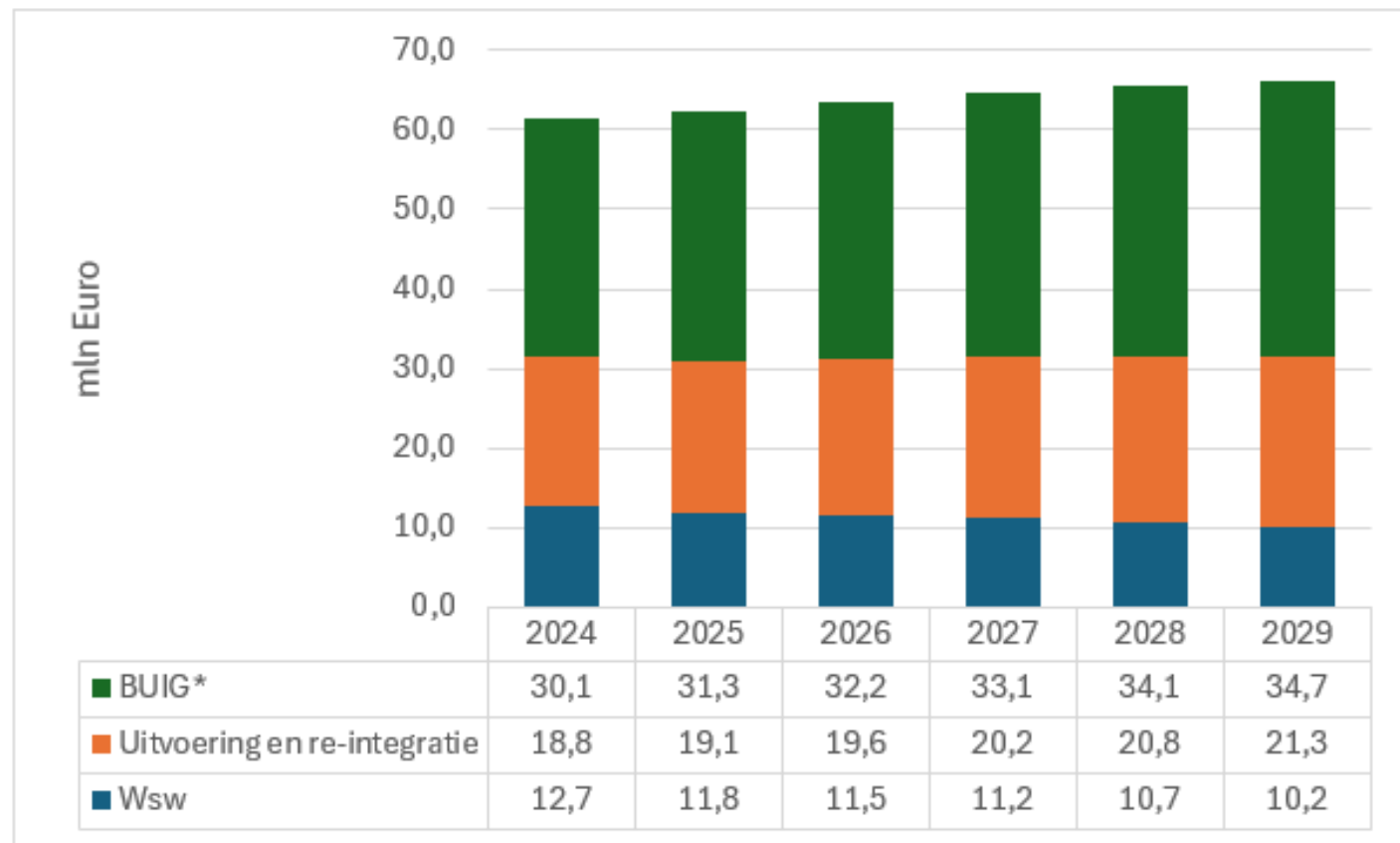
Beweegt mee met aantal

- LKS
- Bijstand
- Inschrijvingen doelgroepregister
- Huishoudens met laag inkomen

NBW (begeleidingsmiddelen):

- Vast bedrag dat elk jaar groter wordt: Normprijs maal aantal in de taakstelling
- Voornemen SZW: meer naar realisatie

Verwachte (!) budgetten Participatiewet BB-gemeenten

(*) Rekening gehouden met LPO in september 2024

Bestedingen en beschikbare middelen

Mln €	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Bestedingen</i>							
BUIG	20,9	21,5	21,8	22,0	25,3	27,5	28,5
Uitvoering en re-integratie(*)	9,7	10,5	11,6	13,1	13,9	16,2	20,6
Totaal = gemeentelijke bijdrage	30,6	31,9	33,3	35,1	39,2	43,7	49,1
<i>Beschikbare middelen</i>							
BUIG	26,1	27,4	26,4	24,6	28,3	30,1	31,3
Uitvoering en re-integratie						18,8	18,8
Totaal						48,9	50,1

(*) Deze reeks is gelijk aan:

Mln €	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Resultaat	5,2	5,9	4,7	2,6	3,0	2,5	2,8
Definitieve gemeentelijke bijdrage	4,5	4,6	6,9	10,5	10,9	13,6	17,8
Totaal	9,7	10,5	11,6	13,1	13,9	16,2	20,6

N.B. Voor het opvangen van tegenvallers is het aanbevolen om een algemene reserve aan te houden. Het belang neet toe vanwege de aflopende wig tussen stijgende kosten en minder stijgende inkomsten. Baanbrekers gaat uit van een benodigd percentage van 6-8% om bestand te zijn tegen fluctueringen en in verband met het voorkomen van zienswijzeprocedures. Dat percentage biedt volgens Berenschot een goed richtsnoer.

Wat heeft mijn gemeente beschikbaar voor de P-wet?

Berenschot maakte twee rekentools:

- Hoeveel in totaal beschikbaar vanuit de rijksoverheid? zie:
<https://www.berenschot.nl/nieuws/hoeveel-geld-in-gemeentefonds-voor-participatiewet>
- MKBA LKS = wat zijn de (maatschappelijke) kosten en baten van de inzet van LKS, waaronder de gevolgen voor mijn gemeentebegroting? Zie: <https://www.berenschot.nl/nieuws/financieel-en-maatschappelijk-voordeel-loonkostensubsidie-vaak-hoger-dan-verwacht>

NB: de impulsmiddelen zeker ook belangrijk voor bedrijven die al een vorm van transformatie naar een SOB hebben doorgemaakt, zoals Baanbrekers. De huidige prestaties blijven in de toekomst alleen gewaarborgd als je blijft ontwikkelen en innoveren in je infrastructuur en werkmethodieken, met name door de veranderende doelgroep en doordat het nog steeds zoeken is naar 'de beste aanpak'. Feitelijk zitten we in een groot landelijk experiment. Een sterk SOB in de regio is noodzakelijk, mede in relatie tot de andere ketenpartners (m.n. UWV, onderwijs en werkgevers).

Samenvattend

- Gemeenten hebben forse stappen gezet met de implementatie van de Participatiewet
- Maar, er is nog veel te doen
- Baanbrekers plukt de vruchten van goede keuzes in het verleden
- Complexe rijksfinanciering
- Het zichtbare Wsw-budget krimpt naar uiteindelijk nul. Het groeiende budget voor de Participatiewet zit verstopt in het GF.
- Het beschikbare budget is nodig voor het uitvoeren van de wettelijke taken en het bereiken van maatschappelijke doelen (waaronder minder uitkeringen en beheersen BUIG-uitgaven).
- Voordeel van de inzet van LKS vaak hoger dan verwacht (kost gaat voor de baat uit)